

CODI ÈTIC EATAF

Comitè d'Ètica de l'Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de Família

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Justícia**

CODI ÈTIC

EATAF

Comitè d'Ètica de l'Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de Família

Edició:

CEJFE, Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

Any 2022

Avis legal:

Imatges lliures de drets extretes de Unsplash

Aquesta obra està subjecta a la llicència Reconeixement 4.0 Internacional de Creative Commons.

Si voleu veure una còpia d'aquesta llicència accediu a <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Així doncs, sou lliure de compartir (copiar i redistribuir el material en qualsevol mitjà i format) i adaptar (remesclar, transformar i crear a partir del material per a qualsevol finalitat, fins i tot comercial) sempre que se citi l'autor del text i la font (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia).

Resum en català:

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

CODI ÈTIC

EATAF

Comitè d'Ètica de l'Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de Família

La missió de l'EATAF

Els valors de l'EATAF

Els principis ètics que han de regir les actuacions de l'EATAF

Les quatre ètiques que cal fer convergir en l'EATAF

Difusió i revisió del codi ètic

El Codi Ètic és una eina que recull els aspectes ètics que han d'orientar la conducta i les actuacions dels professionals d'una organització i que es desprenen de la seva missió i valors.

La missió de l'EATAF

La missió de l'**Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de Famíia** (EATAF) és donar resposta a la instància judicial, en assumptes de família, des d'un assessorament imparcial i amb criteris psicosocials compartits per l'Equip professional, per tal de facilitar la presa de decisions judicials que garanteixin el millor interès dels infants i adolescents.

Els valors que han de regir les actuacions de l'EATAF són:

➤ **EXCEL·LÈNCIA**

És la competència que cada professional de l'organització ha de tenir per poder desenvolupar les seves funcions, tot donant el millor d'un mateix. Es fonamenta en els coneixements tècnics (rigor científic, expertesa, experiència, I+D+i...), i en les pròpies habilitats i actituds (treball en equip, capacitat de contenció i gestió emocional, mirada ètica...).

➤ **RESPECTE**

És l'acceptació i comprensió de com són els altres (persones internes i externes a l'equip), cosa que requereix valorar i escoltar les particularitats, les opinions, i la manera de pensar i de fer de cadascú.

➤ **RESPONSABILITAT**

És el compromís de respondre (fer-se càrrec) dels actes realitzats en l'exercici professional, tot valorant-ne i assumint-ne les implicacions i conseqüències. Implica entendre les limitacions del nostre exercici professional, en el sentit que l'assessorament és preceptiu i no vinculant, perquè la instància judicial és qui té l'última paraula.

➤ **SENSIBILITAT**

És l'actitud envers les persones ateses consistent a generar un espai de proximitat, privacitat física, calidesa (sobretot amb els infants), amabilitat, empatia i escolta activa, per tal que les famílies puguin expressar-se lliurement, percebin que el que ens expliquen és important i, alhora, no se sentin jutjades.

➤ **TRANSPARÈNCIA**

És l'exigència que tenim, com a organització, de respondre del què fem (missió), del com ho fem (principis ètics i valors) i del per què ho fem (ètica cívica). Hem de respondre'n davant de les famílies, de la instància judicial i dels altres serveis amb els quals ens coordinem; i ho hem de fer de forma permanent, actualitzada, entenedora i traçable. L'ésser humà és fal·lible per definició, per la qual cosa la transparència també té a veure amb reconèixer que ens podem equivocar i amb revisar permanentment la nostra feina per evitar que els errors es repeteixin.

Finalment, ser transparents passa per informar l'infant o adolescent i la família, de forma proporcional a la seva capacitat de comprensió, sempre tenint en compte el marc legal vigent i les garanties ètiques de protecció a la infància que emparen els processos judicials. Concretament, hem de poder informar sobre: quina és la nostra funció, quin és l'objectiu de la nostra intervenció, què pot passar en el transcurs del procés judicial, el fet que tenen dret a declinar la participació en el procés, etc.

➤ VALORACIÓ DEL SERVEI

És l'exigència que tenim, com a Equip, de proporcionar un servei de qualitat. La qualitat és la valoració que fan les persones destinatàries (instància judicial i ciutadania) del grau de satisfacció que obtenen en relació amb les seves necessitats i expectatives. La vocació de proporcionar un servei de qualitat és necessària per crear relacions d'assessorament constructives, que generin confiança i efectivitat.

Els principis ètics que han de regir les actuacions

Des de l'EATAF adoptem, com a marc general, el respecte als drets recollits a la Declaració Universal de Drets Humans, i a la Convenció i Declaració Universal dels Drets dels Infants, així com els principis bàsics de la bioètica i els d'imparcialitat i equitat propis de l'àmbit de Justícia. A continuació descrivim els principis ètics que creiem que han de regir la nostra actuació professional.

➤ PERSPECTIVA D'INFÀNCIA

És la competència que cada professional de l'organització ha de tenir per poder desenvolupar les seves funcions, tot donant el millor d'un mateix. Es fonamenta en els coneixements tècnics (rigor científic, expertesa, experiència, I+D+i...), i en les pròpies habilitats i actituds (treball en equip, capacitat de contenció i gestió emocional, mirada ètica...).

➤ INTEGRITAT

Hem de tenir en compte el marc cultural i idiosincràtic (valors, creences, principis, opinions) de les persones i, en la mesura del possible, preservar la integritat del sistema familiar, sempre que no entrin en contradicció amb la resta de principis d'aquest Codi Ètic i amb la legislació vigent.

➤ **BENEFICIÈNCIA**

Hem de procurar el major benestar possible per a cada persona, tenint en compte (però no acatant) allò que cada persona consideri bo per a ella. Hem d'optar per l'opció que preservi el major benestar possible del sistema familiar, prioritzant el de l'infant o adolescent, cosa que implica tenir en compte allò que ell/a consideri bo per a si mateix/a i entenent el seu benestar en sentit integral (físic, emocional, social...).

➤ **NO MALEFICIÈNCIA**

Hem de procurar evitar danys innecessaris o desproporcionats a l'infant o adolescent i a la seva família. La no-maleficència és prioritària a la beneficència, és a dir, encara que puguem fer poc per a una família, com a mínim hem de procurar no empitjorar la seva situació. Hem d'optar per l'opció que millor preservi l'infant o adolescent del conflicte parental i de les seves conseqüències biopsicosocials. Malgrat que totes les alternatives tinguin riscos, hem d'optar pel mal menor.

➤ **IMPARCIALITAT**

Hem d'actuar de forma imparcial, tot evitant biaixos fruit de prejudicis o estereotips personals, culturals o d'altre tipus.

➤ **JUSTÍCIA**

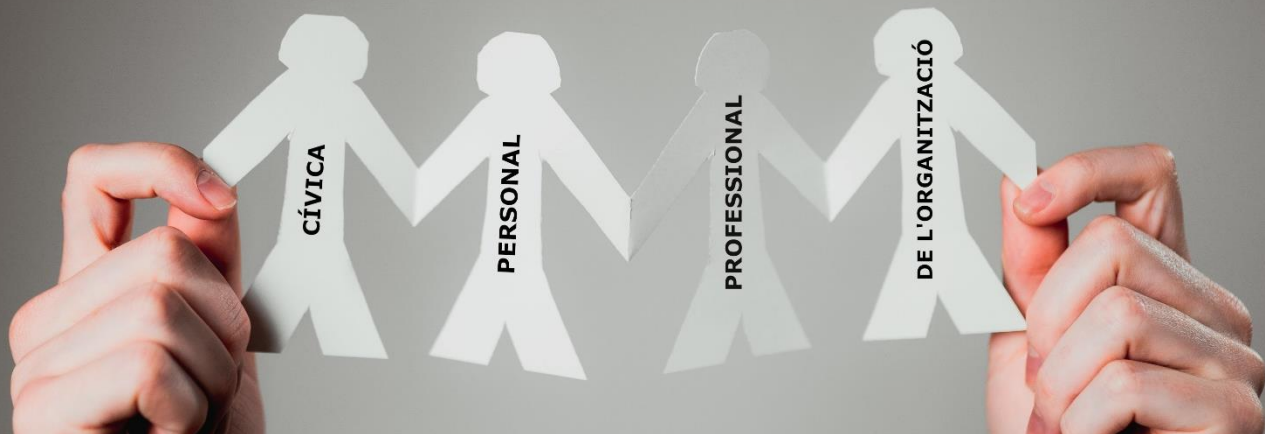
Hem de fer un bon ús dels recursos disponibles i fomentar que les persones ateses també en facin un ús adequat. Té a veure, per exemple, amb fer derivacions a d'altres serveis o proposar mesures, només si són necessàries i si hi ha indicis raonables per pensar que les famílies s'hi vincularan. Altres recursos a aprofitar són les persones de l'entorn de l'infant o adolescent que ens poden aportar informació rellevant, a les quals ens hi adreçarem només quan sigui estrictament necessari per evitar la sobre-intervenció. I també cal vetllar perquè l'infant o adolescent preservi, en la mesura del possible, la major part dels seus recursos o capital social (relacions, activitats...). D'altra banda, la justícia també té a veure amb garantir la igualtat d'oportunitats dels membres de l'equip de l'EATAF per a desenvolupar-se professionalment (formació, investigació, participació en congressos, etc.).

➤ **EQUITAT**

És un principi molt relacionat amb la justícia. Té a veure amb atendre les necessitats de cada família i de cada infant o adolescent, tot destinant-los recursos de forma proporcional al seu grau de vulnerabilitat.

➤ **AUTONOMIA**

Hem de respectar les decisions de les persones competents i protegir les persones vulnerables (amb autonomia reduïda). Hem de tenir en compte l'opinió dels infants o adolescents que siguin prou madurs per formular-la, i hem de prioritzar el criteri professional quan no tinguin prou competència. De la mateixa manera, hem de tenir en compte l'organització i les decisions de les famílies que mostrin un raonament coherent i tinguin habilitats parentals suficients, mentre que hem de prioritzar el criteri professional quan les famílies no tinguin recursos per acompanyar adequadament l'infant en el seu procés de desenvolupament.

Les quatre ètiques que cal fer convergir en l'EATAF

➤ ÈTICA CÍVICA (mínims)

És la reflexió sobre els criteris que possibiliten la convivència pacífica de ciutadans amb drets, deures i diferents morals. Respectar-la vol dir actuar amb compromís social.

➤ ÈTICA PERSONAL (màxims)

És la reflexió sobre els criteris que, un cop garantida la convivència, propugnin una vida satisfactòria. Respectar-la vol dir actuar amb compromís personal, vers un mateix, i amb criteris de vocació en l'exercici professional, cosa que requereix que es doni una correspondència entre les expectatives del professional i les de l'organització.

➤ ÈTICA PROFESSIONAL

És la reflexió sobre els criteris que han de regular la plasmació de l'ètica cívica a les àrees professionals. Respectar-la vol dir actuar amb compromís professional vers les famílies i la instància judicial, en compliment del Codi Deontològic de cada professió, i fent de la reflexió ètica un hàbit per tal de saber detectar els conflictes ètics inherents a la professió.

➤ ÈTICA DE L'ORGANITZACIÓ

És la reflexió sobre els criteris que han de regular la plasmació de l'ètica cívica en les organitzacions. Respectar-la vol dir actuar amb compromís d'equip, com a representants de l'organització i, per tant, en compliment d'aquest Codi Ètic.

Difusió i revisió del codi ètic

El Comitè d'Ètica es compromet a difondre aquest Codi Ètic, per tal que tot l'equip en sigui coneixedor, i a tenir-lo en compte en les seves recomanacions. Alhora, es reserva el dret a revisar-lo i actualitzar-lo quan els membres del Comitè ho considerin oportú, atenent a les necessitats de l'Equip i als canvis socials en matèria de família.

Aprovat a data: 10 de desembre de 2021